

Fundacja
Aleksandra Kwaśniewskiego
AMICUS EUROPAE

Biuletyn OPINIE FAE
nr 6/2016

Tomasz NIEDZIÓŁKA

W kierunku Jednolitego Rynku Cyfrowego UE

W drugiej połowie kwietnia 2016 roku Komisja Europejska zaprezentowała nowe inicjatywy, mające przyczynić się do powstania Jednolitego Rynku Cyfrowego w UE¹. Zapowiedziano m.in. działania na rzecz cyfryzacji europejskiego przemysłu, stworzenie europejskiej inicjatywy na rzecz chmury obliczeniowej oraz prace w zakresie; normalizacji sektora ICT, rozwoju administracji elektronicznej oraz Internetu rzeczy². Prace nad stworzeniem Jednolitego Rynku Cyfrowego UE toczą się od 2010 roku, jako jeden z celów ogłoszonej wówczas Europejskiej Agendy Cyfrowej³. Zaprezentowane w ostatnim czasie plany są natomiast rozwinięciem ogłoszonej w maju 2015 roku Strategii Jednolitego Rynku Cyfrowego w Europie⁴.

Cyfryzacja europejskiego przemysłu

Jednym z głównych wyzwań stojących przed europejskim przemysłem jest pełne wykorzystanie możliwości stwarzanych przez technologie cyfrowe. Obecnie mówi się już o nowej rewolucji przemysłowej, która opiera się na technologiach dużych zbiorów danych, takich jak przetwarzanie danych w chmurze, Internet rzeczy, a także technologii szybkiego Internetu 5G.

Według istniejących badań, cyfryzacja produktów i usług może przynieść europejskiemu przemysłowi ponad 110 mld euro dodatkowych przychodów na przestrzeni kolejnych 5 lat. Aby to osiągnąć, należy jednak rozwiązać szereg istniejących problemów. Jedną z istniejących barier jest to, iż współcześnie poszczególne kraje członkowskie Unii realizują własne strategie na rzecz wykorzystania innowacji cyfrowych w przemyśle.

¹ Zobacz też: T. Niedziółka, *Jednolity Rynek Cyfrowy Unii Europejskiej*, <http://fae.pl/biuletynopiniefaejednolityrynekcyfrowyue.pdf>

² *Commission sets out path to digitise European industry*, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-1407_en.htm

³ Zobacz też: T. Niedziółka, *Europejska Agenda Cyfrowa. Innowacje dla wzrostu gospodarczego*, <http://fae.pl/biuletynopiniefaeuropejskaagendacyfrowa.pdf>

⁴ Zobacz też: T. Niedziółka, *Nowa Strategia Jednolitego Rynku Cyfrowego w Europie*, źródło: <http://fae.pl/biuletynopiniefaeNOWASTRATEGIACYFROWAUE.pdf>

W ostatnich latach realizowano około 30 rodzaju inicjatyw krajowych i regionalnych, w tym m.in.:

- *Industrie 4.0* (Niemcy),
- *Smart Industry* (Holandia),
- *Catapults* (Wielka Brytania),
- *Industrie du Futur* (Francja).

Skutkiem tej sytuacji jest to, iż współcześnie poszczególne kraje Unii różnią się między sobą pod względem poziomu cyfryzacji przemysłu⁵. Różnice we wdrażaniu innowacji cyfrowych widoczne są także pomiędzy dużymi, a małymi i średnimi przedsiębiorstwami. Aby temu przeciwdziałać, Komisja planuje koordynować prace toczące się w poszczególnych krajach, m.in. poprzez organizowanie dwa razy do roku okrągłego stołu wysokiego szczebla z udziałem przedstawicieli poszczególnych państw, przemysłu, partnerów społecznych oraz coroczne europejskie forum zainteresowanych stron.

Koordinacja prac w zakresie cyfryzacji przemysłu na szczeblu wspólnotowym jest istotna także ze względu na fakt, iż na poziomie Unii łatwiej jest o duże inwestycje w tym obszarze, na które nie mogłyby pozwolić sobie poszczególne państwa. Jednym z działań Unii ma być także tworzenie sieci punktów kompleksowej obsługi w zakresie kompetencji cyfrowych dla przedsiębiorstw. Finansowanie na ten cel pochodzić ma m.in. z:

- funduszy strukturalnych i inwestycyjnych,
- Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych,
- programu Horyzont 2020.

Komisja oszacowała, iż na ten cel niezbędne będą wydatki rządu 6 mld euro w ciągu 5 kolejnych lat. Komisja planuje również inwestycje w obszarach takich jak:

- Internet rzeczy, inteligentne miasta, inteligentne środowisko życia, samochody bezzałogowe, urządzenia do noszenia na ciele, mobilna opieka medyczna,

⁵ O różnicach w poziomie cyfryzacji poszczególnych krajów UE mówi wskaźnik *Digital Economy and Society Index* (DESI). Wynika z niego iż obecnie kraje takie jak Dania, Norwegia czy Holandia są dwukrotnie bardziej rozwinięte cyfrowo niż Grecja, Bułgaria, czy Rumunia. Zobacz więcej o wskaźniku DESI 2016: <http://tinyurl.com/h7ooeng>

- Inteligentne fabryki, inwestycje w partnerstwa publiczno-prywatne w dziedzinie tzw. „fabryk jutra”,
- Inteligentne pojazdy, wspieranie współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami telekomunikacyjnymi, a przemysłem motoryzacyjnym.

W obszarze działań regulacyjnych Komisja zamierza zaproponować inicjatywę swobodnego przepływu danych, przeanalizować ramy prawne w zakresie Internetu rzeczy oraz zainicjować prace nad bezpieczeństwem aplikacji.

Do istniejących wyzwań zaliczyć należy również niewystarczający poziom kompetencji cyfrowych w społeczeństwie. Problemem najbliższych lat może okazać się brak pracowników w branży IT. Szacuje się, że do 2020 roku pojawić się może nawet 800 tys. wakatów w tym obszarze.

Komisji Europejska planuje również inicjatywę pt. Europejska chmura dla otwartej nauki, zakładającą stworzenie zaufanego, otwartego środowiska informatycznego dla społeczności naukowej na potrzeby przechowywania, udostępniania i ponownego wykorzystywania danych i wyników badań naukowych⁶.

Początkowo ma być ona skierowana do ok 1,7 mln europejskich naukowców oraz 70 mln specjalistów w dziedzinie nauki i technologii, umożliwiając im przechowywanie wyników badań naukowych, zarządzanie nimi, ich analizę ponad granicami oraz wymianę pomiędzy różnymi dyscyplinami naukowymi. Z biegiem czasu dane mają zostać udostępnione wszystkim zainteresowanym.

Inicjatywa ta ma rozpocząć się od połączenia istniejących infrastruktur danych naukowych, które obecnie rozproszone są pomiędzy dyscyplinami naukowymi i państwami członkowskimi. Ma to skutkować tym, że dostęp do danych będzie łatwiejszy oraz tańszy niż obecnie.

---

⁶ Europejska inicjatywa dotycząca przetwarzania w chmurze - budowanie w Europie konkurencyjnej gospodarki opartej na danych i wiedzy, <http://www.ipex.eu/IPEXL-WEB/dossier/files/download/082dbcc5542b9b3301542dd647f60321.do>

Komisja planuje także działania w obszarze normalizacji oraz tworzenia standardów dotyczących m.in. interoperacyjności usług, skupiając się w tym zakresie na pięciu obszarach:

- Technologii 5G,
- Przetwarzaniu danych w chmurze,
- Internecie rzeczy,
- Technologiach danych,
- Bezpieczeństwie cybernetycznym⁷.

Aktywne działania na rzecz administracji elektronicznej

W ramach rozwoju administracji elektronicznej, Komisja zaproponowała m.in. realizację projektu *e-Codex*, umożliwiającego bezpośrednią komunikację pomiędzy obywatelami, a sądami w różnych krajach. Zapowiedziano także uruchomienie europejskiej wyszukiwarki orzecznictwa ECLI⁸.

Komisja zapowiedziała również kontynuowanie prac w zakresie obowiązkowego wzajemnego połączenia rejestrów przedsiębiorstw oraz rejestrów dłużników niewypłacalnych wszystkich państw członkowskich.

W planach Komisji jest również stworzenie systemu informatycznego, który umożliwi wzajemne połączenie pomiędzy administracjami zajmującymi się zabezpieczeniem społecznym, w celu elektronicznej wymiany danych pomiędzy państwami.

Kolejnym celem Komisji jest rozwijanie Europejskiego Portalu Mobilności Zawodowej EURES tak, by zaoferować większą liczbę usług dla osób poszukujących pracy oraz dla pracodawców.

Komisja planuje również wspierać państwa członkowskie w rozwijaniu usług w zakresie e-zdrowia, które umożliwią m.in. transgraniczną wymianę e-recept.

⁷ Priorytety w normalizacji ICT na jednolitym rynku cyfrowym, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8104-2016-INIT/pl/pdf>

⁸ Plan działania UE na rzecz administracji elektronicznej na lata 2016–2020 Przyspieszenie transformacji cyfrowej w administracji, <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/PL/1-2016-179-PL-F1-1.PDF>

Komisja planuje także powołać radę kierowniczą ds. planu działania na rzecz administracji elektronicznej, w której skład wejdą przedstawiciele państw członkowskich, odpowiedzialni za krajowe strategie w zakresie administracji elektronicznej.

Mankamenty poczynionych planów

Przypatrując się analizowanym wyżej ambitnym planom dotyczącym budowy Jednolitego Rynku Cyfrowego warto zauważyć ich kilka zasadniczych słabości.

Po raz kolejny pojawił się bowiem dokument, będący zbiorem celów strategicznych, podczas gdy wciąż brakuje ich operacjonalizacji w postaci konkretnych działań, dzięki którym uda się zrealizować głoszone hasła. Przedstawione plany mają często bardzo ogólny, a przez to niemierzalny charakter, w związku z czym trudno będzie monitorować ich wykonanie.

Należy stwierdzić, iż plany działań sformułowanie zostały w wielu przypadkach w mało precyzyjny sposób. W przedstawionym dokumencie Komisja stwierdza bowiem m.in. iż „zaangażuje”, „zajmie się”, „zainicjuje”, „będzie wspierać”, „przyspieszy wdrożenie”, „zapewni długotrwałą stabilność” oraz prowadziła będzie „wszechstronny dialog”⁹. Wydaje się, iż należałoby dodatkowo poszukać odpowiedzi na pytanie o to, co należy zrobić, aby osiągnąć wymienione wyżej cele, a działania temu służące zawrzeć w omawianych dokumentach.

Kolejnym mankamentem opisywanych wyżej planów jest to, iż terminy ich realizacji w wielu przypadkach nie zostały opatrzone datą końcową (np. do 2017 r.), a jedynie początkową (np. od 2017 r.). Brak terminów końcowych może przyczynić się do dalszych opóźnień w toczącym się już szósty rok procesie budowy Jednolitego Rynku Cyfrowego UE. Warto odnotować, iż terminy graniczne określone we wcześniejszych dokumentach Komisji dotyczących Jednolitego Rynku Cyfrowego zostały w wielu przypadkach znacząco przekroczone.

⁹ Cyfryzacja europejskiego przemysłu Pełne wykorzystanie możliwości jednolitego rynku cyfrowego, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8100-2016-INIT/pl/pdf>

Jedną z silnych stron zaprezentowanych wyżej planów Komisji jest z pewnością to, iż trafnie zidentyfikowane zostały istniejące problemy i wyzwania, której należy rozwiązać w celu stworzenia Jednolitego Rynku Cyfrowego w UE.

Rekomendacje:

1. Należy dążyć do tego, aby cele służące budowie Jednolitego Rynku Cyfrowego UE były konkretne, mierzalne i określone w czasie, tak by możliwe było monitorowanie poczynionych postępów.
2. Istotne jest jak najszybsze przełożenie zasygnalizowanych celów strategicznych na działania operacyjne, służące ich realizacji tak, aby głoszone postulaty nie pozostały wyłącznie w sferze haseł.
3. Do procesu tworzenia Jednolitego Rynku Cyfrowego należy w jak najszerszym zakresie włączać jego interesariuszy, m.in. przedstawicieli przedsiębiorstw, klientów, organizacji społecznych i administracji publicznej tak, aby tworzone rozwiązania regulacyjne nie powstawały w oderwaniu od realnych potrzeb rynku i obecnych na nim podmiotów.

---

*Tezy przedstawiane w serii „Biuletyn OPINIE” Fundacji Amicus Europae
nie zawsze odzwierciedlają jej oficjalne stanowisko !*

W kierunku Jednolitego Rynku Cyfrowego UE

Biuletyn OPINIE FAE nr 6/2016

Tomasz Niedziółka

Kontakt

Fundacja Aleksandra Kwaśniewskiego
„Amicus Europae”

Aleja Przyjaciół 8/5
00-565 Warszawa

Tel. +48 22 622 66 33
Tel. +48 22 622 66 03
Fax:+48 22 629 48 16

email: fundacja@fae.pl, www.fae.pl

Biuletyn OPINIE FAE nr 6/2016

W kierunku Jednolitego Rynku
Cyfrowego UE

Autor: Tomasz Niedziółka

Ekspert Zespołu Analiz Fundacji *Amicus Europae*.

Doktorant w Szkole Głównej Handlowej. Jego zainteresowania badawcze koncentrują się na ekonomicznych i prawnych uwarunkowaniach rozwoju gospodarki cyfrowej w Unii Europejskiej.

Nadrzędną misją **Fundacji AMICUS EUROPAE** jest popieranie integracji europejskiej, a także wspieranie procesów dialogu i pojednania, mających na celu rozwiązanie politycznych i regionalnych konfliktów w Europie.

Do najważniejszych celów Fundacji należą:

- Wspieranie wysiłków na rzecz budowy społeczeństwa obywatelskiego, państwa prawa i umocnienia wartości demokratycznych;
- Propagowanie dorobku politycznego i konstytucyjnego Rzeczypospolitej Polskiej;
- Propagowanie idei wspólnej Europy i upowszechnianie wiedzy o Unii Europejskiej;
- Rozwój Nowej Polityki Sąsiedztwa Unii Europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem Ukrainy i Białorusi;
- Wsparcie dla krajów aspirujących do członkostwa w organizacjach europejskich i euroatlantyckich;
- Promowanie współpracy ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki, szczególnie w dziedzinie bezpieczeństwa międzynarodowego i rozwoju gospodarki światowej;
- Integracja mniejszości narodowych i religijnych w społeczności lokalne;
- Propagowanie wiedzy na temat wielonarodowej i kulturowej różnorodności oraz historii naszego kraju i regionu;
- Popularyzowanie idei olimpijskiej i sportu.